

U ovom broju Business Info Newslettera čitajte:

- **Održan novogodišnji prijem Udruženja poslodavaca FBiH**
- **Zbog spornog člana Pravilnika o primjeni Zakona o PDV-u država na gubitku**
- **Nije usvojen Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju**
 - **Utvrđen Nacrt zakona o štrajku**
- **Počela primjena Zakona o finansijskom poslovanju**

Novogodišnji prijem Udruženja poslodavaca FBiH

Predsjednik Udruženja poslodavaca FBiH Adnan Smailbegović najavio je da će to udruženje u 2017. nastaviti insistirati na usvajanju izmjena i dopuna Zakona o doprinosima FBiH i Zakona o porezu na dohodak FBiH, radi rasterećenja privrede.

On je, na novogodišnjem prijemu Udruženja održanom 28.12.2016. godine u Hotelu Europi, dodao da će aktivno učestvovati u donošenju zakonske regulative koja se odnosi na privredu i sugerirati rješenja za rasterećenje privrede, zatim povećanje konkurentnosti kompanija, te otvaranje novih radnih mjesta i smanjenje sive ekonomije.

Smailbegović je istakao da će privesti kraju potpisivanje preostalih granskih kolektivnih ugovora, te raditi na jačanju i okrupnjavanju Udruženja poslodavaca.

Podsjetio je da je Udruženje u 2016. aktivno učestvovalo u reformi radnog zakonodavstva, kao i da je u februaru s predstavnicima Saveza samostalnih sindikata BiH potpisao Opći kolektivni ugovor za teritoriju FBiH.

Naveo je da su potpisani i granski kolektivni ugovori za djelatnost prometa, komunalne privrede, šumarstva, prerade drveta i papira, te proizvodnju i preradu metala.

U toku su pregovori za zaključivanje granskog kolektivnog ugovora za djelatnost trgovine, dok su pregovori o kolektivnom ugovoru za djelatnost hemije i nemetala prekinuti.

Novogodišnjem prijemu Udruženja poslodavaca FBiH prisustvovali su članovi Udruženja, predstavnici institucija i medija.

UDRUŽENJE POSLODAVACA FBiH – AKTIVNOSTI U 2016. I PLAN ZA 2017. GODINU

Udruženje poslodavaca Federacije Bosne i Hercegovine u 2016. godini nastavilo je sa provedbom programskih ciljeva definiranih misijom Udruženja u smislu nastavka tripartitnog dijaloga sa Vladom FBiH i sindikatima i aktivnog učešća u kreiranju zakonodavne regulative radi stvaranja uslova za poboljšanje i razvoj poslovnog okruženja u FBiH.

U tom smislu, kao neke od najvažnijih događaja u 2016. godini ističemo:

- Udruženje poslodavaca Federacije BiH je u 2016. godini uzelo aktivno učešće u reformi radnog zakonodavstva, koja je podrazumjevala rad na izmjenama i dopunama Zakona o radu i potpisivanje novih kolektivnih ugovora.

Opći i granski kolektivni ugovori

- U februaru 2016. godine, nakon četiri mjeseca pregovora, predstavnici Udruženje poslodavaca FBiH potpisali su sa predstavnicima Saveza samostalnih sindikata BiH Opći kolektivni ugovor za teritorij Federacije BiH.

- Tokom 2016. godine potpisani su granski kolektivni ugovori za djelatnost prometa, komunalne privrede, djelatnost šumarstva, prerade drveta i papira, kao i za oblast proizvodnje i prerade metala. Svi kolektivni ugovori su potpisani na period od godinu dana.
 - U toku je završna faza pregovora za potpisivanje granskog kolektivnog ugovora za djelatnost trgovine.
- Udruženja poslodavaca FBiH prekinulo je

pregovore između Grupacije poslodavaca hemije i nemetala pri UPFBiH i Samostalnog sindikata hemije i nemetala FBiH za zaključivanje granskog kolektivnog ugovora za tu oblast zbog nekorektnog i nekooperativnog rada Sindikata tokom pregovora. Također su prekinuti pregovori o potpisivanju granskog kolektivnog ugovora za djelatnost tekstilne industrije zbog nemogućnosti postizanja kompromisa između sindikata i poslodavaca.

S lijeva na desno: Jakub Čekih, Grupacija poslodavaca IT sektora, Ahmed Egrić, potpredsjednik Vanjskotrgovinske komore BiH, ?

Odnosi sa institucijama vlasti

- Udruženje poslodavaca FBiH je tokom 2016. godine aktivno učestvovalo u donošenju zakonske regulative. Zahvaljujući proaktivnom djelovanju UPFBiH Vlada FBiH je odgodila usvajanje izmjena i dopuna Zakona o doprinosima i Zakona o porezu na dohodak.

- Udruženje poslodavaca FBiH je aktivno učestvovalo u izradi i donošenju novog Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju - većina prijedloga Udruženja poslodavaca FBiH je ugrađena u novi tekst Zakona. Prihvaćena je većina zahtjeva Udruženja poslodavaca FBiH i ugrađena u izmjene i dopune Zakona o radu FBiH. Udruženje poslodavaca aktivno sudjeluje u donošenju izmjena i dopuna Zakona o štrajku FBiH.

Eldin Hadžiselimović i Suad Ećo, članovi UO UPFBiH

- Održan tematski sastanak sa federalnim premijerom Fadilom Novalićem o Reformskoj agendi, s posebnim osvrtom na poresku reformu u cilju rasterećenja privrede i smanjenja cijene rada.
- Također, održano je više sastanaka sa predstavnicima MMF i Svjetske banke, redovni sastanci sa resornim ministarstvima povodom donošenja

aktuelnih zakona iz nadležnosti pojedinog ministarstva, sastanci sa privrednicima i udruženjima iz drugih država itd.

- Proaktivno djelovanje u okviru Ekonomsko-socijalnog vijeća za teritoriju Federacije BiH.

S lijeva na desno: Miralem Šabović, član UO UPKS, Mehmed Koldžo, član UO UPKS, Nijaz Skenderagić, član UO UPFBiH

Novo rukovodstvo Udruženja poslodavaca FBiH

- U aprilu 2016. godine na 15. Izornoj skupštini Udruženja poslodavaca FBiH izabrani su novi organi Udruženja - predsjednik i dvojica zamjenika predsjednika Skupštine, novi Upravni odbor UPFBiH koji je u maju izabrao predsjednika i dvojica podpredsjednika Upravnog odbora Udruženja poslodavaca FBiH, članovi Ekonomsko-socijalnog vijeća FBiH.

Planovi za 2017. godinu

- Udruženje poslodavaca Federacije BiH nastavit će insistirati na donošenju reformskih izmjena i dopuna Zakona o doprinosima FBiH i Zakona o porezu na dohodak FBiH, koji će u pravom smislu biti reformski i dovesti do rasterećenja privrede, kako je predviđeno Reformskom agendom.

- Aktivno učestvovati u donošenju zakonske regulative koja se odnosi na privredu, predlagati i sugerirati rješenja koja će predstavljati suštinsku reformu u pravcu rasterećenja privrede, povećanja konkurentnosti kompanija iz FBiH, otvaranja novih radnih mjesta, smanjenja sive ekonomije.
- Privresti kraju potpisivanje granskih kolektivnih ugovora u djelatnostima gdje je postignut visok nivo saglasnosti među zainteresiranim stranama. Još jednom

pozvati predstavnike sindikata u onim oblastima gdje su pregovori prekinuti da redefiniiraju svoje stavove i umjesto nerealnih i nekorektnih zahtjeva, zajedničkim radom i dogovorom postignuti kompromisna rješenja u zajedničkom interesu.

- Raditi na daljem okrupnjavanju i jačanju Udruženja poslodavaca FBiH, biti u pravom smislu te riječi glas onih koji doprinose, uredno državi plaćaju poreze i doprinose i otvaraju nova radna mjesta.

Održan radni sastanak „Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima“

U Privrednoj komori Federacije Bosne i Hercegovine 22.12.2016. godine održan je radni sastanak na kojem se raspravljalo o radnim verzijama Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima Federacije BiH.

Sastanku su prisustvovali privrednici - predstavnici strukovnih udruženja Komore, Vlade Federacije BiH, Federalnog ministarstva finansija, FIPE - Agencije za unapređenje stranih investicija u BiH, Udruženja poslodavaca FBiH, Vijeća stranih investitora BiH i Privredne komore Federacije BiH.

Imajući u vidu značaj ovih zakona kao i činjenicu da će odrediti budućnost privredne aktivnosti u Federaciji BiH, neophodno je

donijeti takve zakone koji su provodivi i koji će privrednim subjektima osigurati dalji nesmetan rad i razvoj.

Obzirom da su navedeni zakoni u fazi izrade i da se njihovo donošenje očekuje u ovoj godini, neophodno je da u izradu teksta zakona budu uključeni i oni na koje se odnosi primjena, a to su privrednici.

Posebno je istaknuto da ne smije dozvoliti da donošenjem ovih zakona Bosna i Hercegovina postane manje atraktivna za domaće i strane investitore i da se trend nedovoljnog investiranja u BiH nastavi i u buduće.

Procjena uticaja novih zakonskih propisa na privredu mora biti što preciznija, tako da će i

Komora u saradnji sa računovodstvom i revizorskim kućama uraditi analizu i proračune, kako bi mogli predložiti i konkretne korekcije pojedinih članova Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima.

Privredna komora Federacije BiH će zajednički sa privrednim subjektima uraditi analize zakona i procijeniti njihov uticaj na privredu BiH, radnike i poslodavce i o tome će informisati predlagača zakona i Vladu Federacije BiH.

Udruženje poslodavaca FBiH upozorilo: Mjere Vlade KS imat će negativne efektive na poslovanje

U sklopu raspoloživih mjera, Vlada Kantona Sarajevo je od 25. decembra 2016. godine privremeno ograničila upotrebu motornih vozila na području tog kantona, odnosno uvođenje sistema vožnje po principu par-nepar tablica.

Udruženje poslodavaca FBiH smatra da poduzete mjere realno mogu naštetiti poslodavcima jer će proizvesti značajno smanjenje radnih efekata, odnosno smanjenje ukupnih efekata prometa, roba i usluga, a kazne za pravna lica– koja se ne budu pridržavala odluke o saobraćaju vozila po principu par-nepar– iznosit će od 1.000 do 5.000 KM.

Na donesenu mjeru, poslodavci nisu bili pripremljeni, jer je njena primjena definisana ad hoc. Stoga, Udruženje poslodavaca FBiH izražava zabrinutost pod novonastalim uslovima, na planu otežanog dolaska

zaposlenih na posao i vraćanja sa posla, rada u trećoj smjeni (između 23:00 i 07:00 sati), nemogućnost plasmana robe i usluga u punom kapacitetu, te ukupno smanjene profit efektive.

Rješenje ovog problema sa kojim se skoro svake godine suočava glavni grad Bosne i Hercegovine, iziskuje ozbiljan stručni pristup, a novodonesene mjere su samo palijativna solucija.

Posebno smo reagovali na činjenicu da je primjena ovih mjera započela u nedjelju 25.12. na dan proslave Božića, kada se tradicionalno porodice okupljaju i posjećuju vjerske objekte.

Samo dan nakon uvođenja Operativni stožer Vlade Kantona Sarajevo ukinuo je mjeru zabrane vožnje po sistemu par-nepar na sarajevskom području.

Zbog spornog člana Pravilnika o primjeni Zakona o PDV-u država na gubitku

Udruženje poslodavaca FBiH upozorilo je nadležne institucije da što prije krenu u izmjenu Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodatnu vrijednost (PDV), koji u ovakvom obliku nanosi višemilionsku štetu bh. privredi i budžetu.

Naime, sprovođenjem jedne sporne tačke D člana 94. tog pravilnika derogiran je član 53. Zakona o PDV-u, te bh. privrednici ne mogu postići uzajamni povrat PDV-a iz zemalja kao što su Hrvatska, Slovenija, Srbija, Švajcarska, Turska, Italija, Mađarska, Slovačka, Češka i druge.

Takođe, sporna odredba negativno utiče na strane investitore koji već posluju u BiH, kao i na privlačenje novih investitora, a istovremeno umanjuje konkurentnost bh. privrede.

"Sporna odredba glasi: 'Dostaviti dokaz o izvozu dobara'. Ovo znači da kada stranac, koji na službenom putu ima troškove smještaja u hotelu u BiH, da bi ostvario pravo na povrat PDV-a mora dokazati da je uslugu noćenja izvezao, što je nemoguće. Ili, kako će strani kamion koji je kupio gorivo u BiH dokazati da je gorivo izvezao, ili kako će stranac koji je učesnik neke konferencije u BiH za koju mora platiti kotizaciju dokazati da je kotizaciju izvezao", pojasnio je Mirko Vincetić, zamjenik predsjednika Skupštine Udruženja poslodavaca FBiH.

On je naglasio da je, uzimajući sve to u obzir, ova odredba apsolutno neprimjenjiva u praksi, totalno nelogična i potpuno van vremena, a istovremeno ništa slično ne poznaje legislativa niti jedne države regiona i Evropske unije. Kaže da je ta odredba potpuno suprotna direktivama 8 i 13 EU koje promovišu povrat PDV-a stranim pravnim subjektima.

„Izmjenu sporne odredbe je tražila i Ekspertska grupa EU u okviru Twinning programa EU, koja je imala zadatak da pomogne Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje u harmonizaciji propisa iz oblasti indirektnih poreza (PDV, carine, akcie). Rad grupe je koštao dva miliona eura, a mandat grupe je završen prije dvije godine“, ističe Vinceić.

Prema njegovim riječima, za izmjenu te odredbe izjasnila se većinska poslovna zajednica u BiH, između ostalih i Udruženje poslodavaca FBiH, Privredna komora FBiH, Privredna komora RS-a, Udruženje poslodavaca RS-a, Vanjskotrgovinska komora BiH, Vijeće stranih investitora BiH, te

Udruženje prijevoznika za unutrašnji i međunarodni transport RS-a.

„Na ovaj način, za deset godina koliko se primjenjuje Zakon o PDV-u, budžet BiH je manji za 200-300 miliona KM, a privreda je oštećena za više od milijardu KM. Odnosno, BiH bi profitirala za oko milijardu i po KM, a taj iznos je veći od 50 posto kompletnog aržmana MMF-a, sredstava potrebnih za finansiranje dvije trećine autoputa u BiH, sredstava potrebnih za finansiranje oko pet hiljada radnih mjesta, dva puta veći od duga za oba entitetska fonda zdravstvenog osiguranja i četiri puta veći od duga za oba entitetska penziona fonda – rekao je direktor UPFBiH Mladen Pandurević.

Safudin Čengić, član Izvršnog odbora UPFBiH je kazao da npr. kompanija Centrotrans Eurolines mora plaćati PDV „za svaku teritoriju koju njeni autobusi prođu“, a brisanjem spomenutog člana i bh. kompanije bi mogle izvršiti povrat PDV-a u stranim zemljama. Čengić kaže da će Centrotrans samo u BiH u ovoj godini ukupno uplatiti oko 560.000 KM PDV-a.

Safudin Čengić, član Izvršnog odbora UPFBiH

Inače, iz Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje (UIO) BiH su ranije rekli da je Prijedlog pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o primjeni Zakona o PDV -u bio na dnevnom redu 14. sjednice UO UIO BiH, održane 28. novembra u Banjoj Luci, i da nije dobio potrebnu podršku.

Mane sporne odredbe:

- bh. privrednici ne mogu postići uzajamni povrat PDV-a
- Negativno utiče na strane investitore

- Umanjuje konkurentnost bh. Privrede
- Nanosi direktnu i indirektnu štetu budžetu BiH
- Suprotna EU direktivama 8 i 13

Brojke:

- 1 milijardu KM izgubila privreda u zadnjih 10 godina
- 300 miliona maraka manji budžet BiH zbog ove odredbe
- 30 miliona KM godišnja indirektna šteta budžeta BiH

Nije usvojen Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju

Delegati Doma naroda Parlamenta FBiH početkom januara ove godine nisu usvojili Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju. Zakon je ranije usvojen na Predstavničkom domu PFBiH.

Novi zakon o Penzijsko-invalidskom osiguranju FBiH, donosi niz novina. Jedna od njih je i Član 116., koji predviđa obustavu penzije ukoliko se nakon penzionisanja odluči baviti dodatnim poslom.

Prema novom zakonu o PIO-u, zabranjuje se rad i onima sa najmanjim penzijama od 320 KM. U slučaju angažiranja u nekom poslu, za koji će penzioner dobiti novčanu naknadu, potrebno je da se prijavi u PIO, kako bi mu za taj period bila obustavljena isplata penzije. Penziju će nastaviti primati nakon što završi sa radnim angažmanom.

Ovaj zakon će se primjenjivati na 'obične radnike', dok se neće primjenjivati na one koje političke partije imenuju na određene pozicije, među kojima su i javne funkcije. Naprotiv, oni koji budu imenovani na javne funkcije, iako su već u penziji, penzije će biti dodatno uvećane nakon isteka radnog angažmana, koji mora biti najmanje šest mjeseci u kontinuitetu.

Za nepoštvanje ovog zakona članom 136. predviđene su novčane kazne od 2.000 KM do 10.000 KM, i za poslodavca i za osiguranika, a sa novčanom kaznom od 500 KM do 2.000 KM kaznit će se i odgovorno lice kod poslodavca.

Federalni ministar rada i socijalne politike Vesko Drljača najavio je kao jednu od njegovih bitnih karakteristika novi, bodovni sistem za određivanje visine penzija.

Vesko Drljača, ministar rada i socijalne politike FBiH

Bodovna formula je pravedniji sistem. To znači da će osoba koja svake godine prima platu u visini prosječne, dobiti za svaku takvu godinu po jedan bod. Ti, lični bodovi, množe se s opštim bodom 13,6. Na taj način, osoba s prosječnom platom od 830 KM, koju je ostvarila tokom 40 godina, imat će penziju oko 526 KM – primjer je koji je “izračunao” Drljača.

U predloženom zakonu se obračun starosne penzije bodovnom formulom bazira, dakle, na stažu osiguranja i uplaćenim doprinosima. Za svaku godinu staža s plaćenim doprinosom osiguranik stiče bodove proporcionalno uplaćenom doprinosu: 1 bod ako je plaća bila ista kao i prosječna u Federaciji (2 boda ako je bila dvostruko veća od prosječne, 0.5 boda

Za prijavu poreza u BiH potrebno 17 dana

Za prijavu i uplatu svih poreza u BiH potrebno je 411 sati ili nešto više od 17 dana, pokazalo je to nedavno zajedničko istraživanje Svjetske banke (WB) i Međunarodne revizorske i konzalting kompanije “PwC”.

U istraživanju analizirane su porezne politike 190 država svijeta i njime su obuhvaćene tri vrste osnovnih podataka porezne politike koje skoro svaka država u svijetu provodi. Prema rezultatima, porezna stopa u BiH iznosi 22,6 posto, što je uvrštava u srednje opterećene države regije.

“Najniža porezna stopa zabilježena je u Makedoniji i iznosi 13 posto, zatim slijede Kosovo s 15,2, Crna Gora s 22,2 posto te Albanija s 36,5 posto. Ipak, među državama regije najvišu poreznu stopu ima Srbija, gdje

porezno opterećenje iznosi 39,7 posto. Istraživanje je obuhvatilo i količinu potrebnih uplata, a naša država ponovno je na posljednjem mjestu, koje dijeli s Albanijom. Dakle, u BiH i Albaniji potrebne su po 34 uplate, a najbolji rezultat ponovno ima Makedonija sa sedam uplata” prenose iz Udruženja poslodavaca Federacije BiH.

Prošle godine Federalni zavod za programiranje razvoja, u svojoj analizi porezne politike FBiH, ali i porezne politike RS-a, iznio je ocjenu kako je BiH prostor u kojem se plaćaju jedne od najvećih poreznih stopa na rad, što uzrokuje brojne negativne učinke na rast zaposlenosti i povećanje investicija.

Utvrđen Nacrt zakona o štrajku

Federalna vlada utvrdila je na 85. sjednici, koja je 28.12.2016. godine održana u Sarajevu, Nacrt zakona o štrajku kojim je uređen postupak u kojem radnici, s ciljem zaštite i ostvarivanja svojih profesionalnih interesa, ekonomskih i socijalnih prava, ostvaruju pravo na štrajk u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Štrajkom se, u smislu ovog zakona, smatra organizovani prekid rada u privrednom društvu, ustanovi i kod drugog pravnog ili fizičkog lica. Pravo na štrajk zaposlenih u organima unutrašnjih poslova, uprave i službi za upravu bit će uređeno posebnim zakonom.

Kako je važeći Zakon o štrajku donesen 2000.

godine, bilo je potrebno donijeti novi zakon koji će odgovoriti trenutnim potrebama sveukupnog ekonomskog stanja kao i potrebama radnika nastalih u novim ekonomskim i tržišnim uvjetima.

Pravo na štrajk se ostvaruje u okviru sindikalne slobode i predstavlja organizovani i unaprijed najavljeni pritisak radnika na poslodavce radi priznavanja njihovih socijalnih interesa.

Cilj zakona je da štrajk bude krajnji oblik rješavanja kolektivnih radnih sporova i to onda kada nije moguće da kolektivni spor bude riješen mirnim putem ili nekim od oblika mirnog rješavanja.

Kako se ovim zakonom uređuje oblast koja je u zajedničkoj nadležnosti federalne i kantonalnih vlasti, Prednacrt zakona o štrajku je dostavljen svim kantonima na mišljenje. Iz Kantona Sarajevo, Zeničko-dobojskog, Srednjobosanskog, Tuzlanskog, Bosanskopodrinjskog kantona Goražde, Hercegovačko-neretvanskog i Unsko-sanskog kantona stigla su pozitivna mišljenja, uz određene prijedloge i sugestije, a uvažene su one za koje je ocijenjeno da su opravdane.

Nacrtom zakona je predviđeno da organizovanje i učestvovanje u štrajku organizovanom u skladu sa odredbama ovog zakona, kolektivnog ugovora i pravilima sindikata o štrajku, ne predstavlja povredu ugovora o radu, ni povredu radne obaveze i da poslodavac ne može sprečavati radnike da organizuju štrajk i učestvuju u njemu, niti upotrebljavati prijetnje i prinude radi okončanja štrajka. Radnici ne mogu za sebe tražiti, niti im poslodavac može omogućiti, pružiti ili dati naknadu u novcu ili bilo kakvu drugu povlasticu za njihovo neučešće u štrajku.

Štrajk može biti organizovan kod poslodavca kao cjeline ili u njegovom organizacionom dijelu, u području djelatnosti, na teritoriji kantona, te kao generalni štrajk za teritoriju Federacije BiH, a može biti organizovan i kao

štrajk upozorenja, koji može trajati najduže dva sata.

Odluku o stupanju u štrajk donosi nadležni organ reprezentativnog sindikata kod poslodavca kao cjeline, organizacionog dijela poslodavca, područja djelatnosti na teritoriji kantona, odnosno FBiH. Ukoliko kod poslodavca nije organizovan sindikat, odluku o štrajku može donijeti više od polovine zaposlenih.

Odlukom o stupanju u štrajk utvrđuju se zahtjevi radnika, razlozi stupanja u štrajk i organ prema kojem su upućeni zahtjevi, vrijeme otpočinjanja štrajka, mjesto njegovog održavanja, sastav štrajkačkog odbora i osobe koje zastupaju interese radnika.

Prije donošenja odluke o stupanju u štrajk, poslodavac i sindikat zajednički utvrđuju mjesto održavanja štrajka, a ukoliko se ne uspiju sporazumjeti o mjestu održavanja štrajka, nastali spor se povjerava tijelu za mirno rješavanje sporova, odnosno arbitraži i taj postupak ne može trajati duže od tri dana. Štrajk se najavljuje poslodavcu dostavljanjem odluke o stupanju u štrajk najkasnije deset dana prije dana određenog za početak štrajka, a štrajk upozorenja najkasnije pet dana prije početka.

Štrajkački odbor i pregovaračko tijelo koje odredi poslodavac, dužni su od dana dostavljanja odluke o stupanju u štrajk kao i za vrijeme trajanja štrajka, pokušati sporazumno riješiti nastali spor ili ga povjeriti posebnom tijelu za mirenje koje strane u sporu sporazumno formiraju u skladu sa Zakonom o radu ili posebnim propisom, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Štrajkački odbor i radnici u štrajku dužni su štrajk organizovati i voditi na način kojim se ne ugrožava bezbjednost osoba, imovine i zdravlja ljudi, onemogućava nanošenje neposredne materijalne štete poslodavcu i omogućava nastavak rada po okončanju štrajka.

Sindikati i poslodavac sporazumno utvrđuju poslove koji ne mogu biti prekinuti za vrijeme štrajka i on ne može započeti prije utvrđivanja ovog sporazuma.

Štrajk u djelatnostima od općeg i posebnog interesa ne može započeti ukoliko ne bude obezbijeđen minimum procesa rada potreban za obezbjeđenje sigurnosti ljudi i imovine, i neophodni uvjeti za život i rad građana, a najavljuje se poslodavcu najkasnije 20 dana prije početka. To se odnosi na snadbijevanje električnom energijom, vodosnadbijevanje, željeznički, vazdušni i poštanski saobraćaj,

telekomunikacije, javni RTV servis, komunalne djelatnosti, djelatnosti zaštite od požara, zdravstvenu i veterinarsku zaštitu i sistem bezbjednosti FBiH.

Poslodavac može, u cilju obezbjeđenja minimuma procesa rada, zahtijevati da mu najviše jedna trećina radnika bude na raspolaganju i ne može zapošljavati nove radnike koji bi zamijenili učesnike u štrajku, a radnike koji ne učestvuju u štrajku može isključiti iz procesa rada samo kao odgovor na već započeti štrajk.

Organizovanje i sudjelovanje u štrajku pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom ne predstavlja povredu radne obaveze, niti može imati za posljedicu otkaz ugovora o radu, a radniku koji sudjeluje u štrajku plaća se smanjuje srazmjerno vremenu sudjelovanja u njemu, ukoliko se poslodavac i štrajkački odbor drukčije ne dogovore.

Za ovaj prednacrt pribavljena su mišljenja reprezentativnih udruženja poslodavaca i radnika na teritoriji Federacije BiH, a to su Udruženje poslodavaca u FBiH i Savez samostalnih sindikata BiH. Prednacrt zakona je razmatran na sjednici Ekonomsko-socijalnog vijeća, održanoj 7.12.2016. godine i podržan od strane socijalnih partnera.

Potrebna koordinacija aktivnosti na poboljšanju indikatora konkurentnosti i poslovnog okruženja

Federalna vlada je na sjednici održanoj 13.01.2017. godine prihvatila informaciju o potrebi koordinacije aktivnosti na poboljšanju indikatora konkurentnosti i poslovnog okruženja u FBiH koje imaju za cilj da sistemskim pristupom osiguraju izradu Akcionog plana na poboljšanju indikatora, prvenstveno u okviru Izvještaja o lakoći poslovanja, Izvještaja o konkurentnosti i Izvještaja o konkurentnosti u jugoistočnoj Evropi (OECD).

Kako je navedeno u informaciji, potreba za poboljšanjem ovih indikatora je neosporna, i sastavni je dio aktivnosti Vlade Federacije Bosne i Hercegovine na provođenju reformi, s ciljem stvaranja povoljnog poslovnog okruženja, privlačenja investicija i povećanja zaposlenosti. Privreda u BiH je suočena sa ogromnim brojem regulatornih zahtjeva na

svim nivoima vlasti, koje se nerijetko isprepliću u svojim nadležnostima, otežavajući tako još više već komplikovanu situaciju na tržištu.

Vlada FBiH je ranije zadužila sva federalna ministarstva da, prilikom planiranja redovnih aktivnosti, planiraju one koje će dovesti do lakšeg poslovanja privrednih subjekata i povećanja konkurentnosti u Federaciji BiH, u skladu sa dokumentima Lakoća poslovanja 2017 i Konkurentnost 2016-2017.

U izvještajima neovisnih izvora koji procjenjuju efekte reformi u oblasti poslovnog okruženja, kao što su Svjetska banka, Svjetski ekonomski forum, OECD i MPS Index, BiH je najlošije rangirana u uporedbi sa zemljama okruženja. Neophodno je da se po ovom pitanju osigura puna koordinacija aktivnosti na poboljšanju rejtinga BiH i pripremi Akcioni plan koji će na nivou Vlade FBiH uspostaviti terminski plan i očekivane efekte realizacije aktivnosti.

Osnovni cilj aktivnosti koje pokreće Vlada Federacije BiH je da generalno poveća konkurentnost privrede Federacije BiH i stimuliše poslovne subjekte povećanjem efikasnosti, efektivnosti, kvaliteta,

fleksibilnosti i transparentnosti usluga koje se pružaju poslovnim subjektima, kroz korištenje inovativne informacione i komunikacione tehnologije.

U okviru aktivnosti na reformi poslovnog okruženja, pokrenute su aktivnosti i formirane interresorne radne grupe za uspostavu okvira interoperabilnosti, kao i uspostavu jednošalterskog sistema, te je potpisan i Ugovor o poslovno tehničkoj saradnji s grupacijom Svjetske banke na provođenju aktivnosti u ovoj oblasti.

Federalni zavod za programiranje razvoja redovno radi analize Izvještaja o lakoći poslovanja i izvještaja o konkurentnosti, dok Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta u okviru svojih aktivnosti radi na poboljšanju poslovnog okruženja za mala i srednja preduzeća (MSP).

Imajući u vidu kompleksnost materije, nameće se potreba za koordinacijom svih aktivnosti na polju poboljšanja poslovnog okruženja, kao i razumijevanja metodologije u okviru rangiranja BiH u različitim izvještajima o poslovnom okruženju, te proaktivne uloge na poboljšanju indikatora.

Posebim rješenjem imenovana je radna grupa za koordinaciju aktivnosti na poboljšanju indikatora konkurentnosti i poslovnog okruženja koju čine predstavnici Federalnog zavoda za programiranje razvoja, federalnih ministarstava razvoja, poduzetništva i obrta, energije, rudarstva i industrije i pravde, federalni SBA koordinator i predstavnik Ureda premijera Federacije BiH.

Dio sredstava od prodaje Bosnalijeka i FDS za sanaciju Fonda PIO

Vlada FBiH danas je donijela Odluku o izdvajanju novčanih sredstava ostvarenih prodajom manjinskih udjela u privrednim društvima s državnim kapitalom.

Ovom odlukom Federalna vlada izdvaja 20 posto sredstava, oko 13 miliona KM, ostvarenih prodajom manjinskih udjela u

„Fabrics duhana Sarajevo“ d.d. Sarajevo i “Bosnalijeka” d.d. Sarajevo za sanaciju i osiguranje osnovnog kapitala u Federalnom zavodu za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Za provođenje ove odluke zaduženi su Agencija za privatizaciju FBiH, Razvojna banka FBiH i Federalno ministarstvo finansija.

Počela primjena Zakona o finansijskom poslovanju

Zakon o finansijskom poslovanju počeo se primjenjivati od 1. januara 2017. godine. Jedan od razloga uvođenja ovog Zakona je povećanje konkurentnosti i profitabilnosti poduzetnika, a naročito kada isti traže vanjsko finansiranje. Kašnjenje u plaćanju ima negativne efekte na poslovanje poduzetnika i dovodi do povećanja rizika koji se značajno povećava u razdobljima privrednih kriza kada je finansiranje odnosno plaćanje otežano.

Zakon o finansijskom poslovanju odnosi se na sve pravne osobe koje obavljaju djelatnosti s ciljem ostvarenja dobiti, a u skladu s propisima o privrednim društvima, kao i fizičke osobe koja samostalno obavljaju privrednu djelatnost. Naime, novi Zakon nalaže da uprava svakog preduzeća mora preduzeti određene radnje u tačno definiranom roku u slučaju neadekvatnosti kapitala. Neadekvatnost kapitala nastala je u privrednom društvu ako je na dan sastavljanja finansijskih izvještaja gubitak tekuće godine zajedno s prenesenim gubicima dostigao polovinu visine osnovnog kapitala društva.

Pojednostavljeno, za privredno društvo čiji je osnovni kapital 2.000 KM svaki gubitak veći od

1.000 KM dovešće do neadekvatnosti kapitala. Novčana kazna ukoliko uprava ne provede propisane mjere kada je kapital postao neadekvatan iznosi 1.500 do 3.000 KM. Cilj ovih odredbi je sprječavanje nepokrivanja i gomilanja gubitaka iz godine u godinu.

Nelikvidnost, u smislu ovog zakona, nastaje kad poduzetnik ne može u određenom vremenskom razdoblju izvršavati novčane obveze koje dospijevaju. Smatra se da je poduzetnik nelikvidan ako kasni više od 60 dana u izvršenju jedne ili više kratkoročnih novčanih obveza, čiji iznos prelazi 20 posto od iznosa njegovih kratkoročnih obveza objavljenih u godišnjem finansijskom izvještaju za proteklu finansijsku godinu, odnosno ako kasni više od 30 dana sa isplatom plaće u visini ugovorene plaće, te plaćanjem pripadajućih poreza i doprinosa koje je dužan obračunati i uplatiti zajedno s plaćom.

Poduzetnik u stanju nelikvidnosti ne smije obavljati nikakva plaćanja osim onih koja su nužna za redovno poslovanje. Tako je propisano da je rok za plaćanje 30 dana ako nije posebno ugovoren između dvije strane. Rok plaćanja dvije strane mogu ugovoriti do 60 dana, a ako ugovaraju duži rok plaćanja,

koji nikako ne može biti duži od 360 dana, dužnik je obavezan izdati povjeriocu neopozivu bankarsku garanciju, naplativu na poziv bez prigovora ili avaliranu mjenicu.

Posebna novina Zakona o finansijskom poslovanju jeste uvođenje kazni za one koji krše rokove plaćanja. Do sada, ako vam klijent ili kupac odbija platiti uslugu ili robu, mogli ste pred nadležnim sudom pokrenuti parnični postupak. Novim zakonom propisuje se da inspektori Porezne uprave mogu kazniti dužnika koji krši rokove plaćanja. Tako je predviđena kazna za pravni subjekt u slučaju da kasni sa plaćanjima između 5.000 i 15.000 KM, a odgovorna osoba u pravnom subjektu kaznit će se kaznom između 1.500 i 3.000 KM. Također, propisane su i novčane kazne ako pravni subjekt i odgovorna osoba odbiju učestvovati u postupku nadzora.

Treća oblast koja je regulirana Zakonom je nelikvidnost tj. utvrđivanje nelikvidnosti i postupanje u uvjetima nelikvidnosti. Nelikvidnost je stanje nemogućnosti izvršavanja dospjelih obaveza. U smislu ovog Zakona Društvo je nelikvidno: Ako kasni više od 30 dana sa isplatom plaće i pripadajućih obaveza državi (poreza i doprinosa) i ako kasni više od 60 dana u izvršenju kratkoročnih obaveza čiji iznos je veći od 20 posto od iznosa njegovih kratkoročnih obaveza objavljenih u

finansijskom izvještaju za prethodnu godinu.

U stanju nelikvidnosti ne smiju se obavljati nikakva plaćanja izuzev onih koja član 18. Zakona definira kao nužna. Vršenje plaćanja mimo onih koja su nužna u stanju nelikvidnosti kažnjava se novčanom kaznom od 5.000 do 15.000 KM.

Mjere finansijskog restrukturiranja radi ponovne uspostave likvidnosti moraju se poduzeti najkasnije u roku od 60 dana od nastanka nelikvidnosti. Nedonošenje mjera restrukturiranja kažnjava se novčanom kaznom od 5.000 do 15.000 KM.

Obračunski načini plaćanja: cesija, asignacija, preuzimanje duga i sl. nakon stupanja zakona na snagu morat će se evidentirati putem redovnih računa. Nepostupanje u skladu sa ovom odredbom zakona kažnjava se novčanom kaznom od 5.000 do 15.000 KM. – način na koji će se ovo vršiti bit će poznato nakon što porezna uprava uredi tehnički dio za ova praćenja.

Firme su dužene sa svim kupcima/dobavljačima imati sklopljene ugovore o poslovnoj saradnji, kao i definirane rokove plaćanja kao i mjere osiguranja za neplaćanje, pozivajući se na Zakon o finansijskom poslovanju.

Vlada FBiH donijela novi pravilnik o bolovanju

Federalna vlada donijela je 13. januar 2017. Pravilnik kojim se uređuju način, postupak i medicinski kriteriji za utvrđivanje privremene spriječenosti za rad osiguranika, dužina trajanja privremene spriječenosti za rad, drugostepeni postupak, vršenje nadzora i druga pitanja u vezi sa ovom spriječenosti.

U razlozima za donošenje ovog pravilnika je

navedeno da su uvidom u primjenu dosadašnjeg, uočeni nedostaci u načinu, postupku i medicinskim kriterijima za utvrđivanje privremene spriječenosti za rad kao i drugim pitanjima i da je zbog toga predložen novi tekst.

Federalno ministarstvo zdravstva je zatražilo od Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH da, u saradnji s kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, analizira primjenu ovog pravilnika i predloži korekcije pravnih rješenja koje će otkloniti nedostatke na koje su upozoravali zavodi zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove.

Svjetska banka odobrila BiH 50 miliona eura za nova radna mjesta

Odbor direktora Svjetske banke je odobrio IBRD zajam u iznosu od 50 miliona eura za projekt podrške zapošljavanju u Bosni i Hercegovini u cilju povećanja formalne zaposlenosti u privatnom sektoru za ciljne grupe, a koji će početi sa mladima koji traže prvi posao.

BiH se suočava sa velikom i dugoročnom nezaposlenošću. Među nezaposlenima, više od 80 procenata traži posao duže od jedne

godine, što ukazuje na duboke strukturalne probleme na tržištu rada, pri čemu veliki dio nezaposlenih nema odgovarajuće kvalifikacije

za radna mjesta koja nude poslodavci. Posebno je teško naći prvi posao u formalnom sektoru: 67 procenata mladih je bez posla, u odnosu na ukupnu stopu nezaposlenosti od oko 28 procenata. Rješavanje tih problema predstavlja srž vladinog reformskog programa, kao i ključni cilj Okvira partnerstva grupacije Svjetske banke sa BiH.

Ovaj projekt će dati direktan doprinos otvaranju radnih mjesta putem pružanja finansijskih poticaja za formalno zapošljavanje u privatnom sektoru, počevši sa mladima koji traže prvi posao, rekla je Tatiana Proskuryakova, šefica ureda Svjetske banke u BiH.

Projekt ima dvije komponente. Prva je "Promocija zapošljavanja", koja će pomoći vladama Federacije BiH i Republike Srpske da prošire i povećaju efikasnost svojih aktivnih politika tržišta rada i posredovanje javnih službi za zapošljavanje, da bi se povećalo formalno zapošljavanje u privatnom sektoru

za izabranu ciljnu grupu osoba koje traže posao. Programi za koje će se pružiti podrška uključuju subvencioniranje plate, obuku uz rad, samozapošljavanje, usluge za nezaposlene i poslodavce.

Druga komponenta je "Sistemi upravljanja, monitoring i komunikacija", a ona će osigurati finansiranje za jačanje sistema upravljanja za monitoring aktivnih programa tržišta rada i posredovanja pri zapošljavanju, te provođenje efektivne strategije komunikacije usmjerene na osobe koje traže posao, poslodavce i kreatore politike.

Sudska policija FBiH od naredne godine u novoj uniformi

Sudska policija FBiH od naredne godine radit će u novim uniformama koje je izradila tešanjaska kompanija "Koteks", a u kojim će se razlikovati od službenika ministarstava unutrašnjih poslova.

Osim jedinstvenog izgleda, novina je što će se

oprema moći koristiti u svim vremenskim uslovima i više se ne dijeli na ljetnu i zimsku.

Predstavnik "Koteksa" Haris Sejdić je kazao da je zbog prirode posla Sudske policije napravljena posebna oprema.

Glavni zapovjednik Sudske policije FBiH Edin Vehabović istakao je da će svi službenici imati iste uniforme koje će koristiti naredne četiri godine. Kazao je da izgled uniforme nije promijenjen od osnivanja ove policije, a da će nova oprema znatno olakšati rad, s obzirom na to da je iz dijelova, a da službenici Sudske policije često na terenu rade operativne poslove.

Vispak u 2016. ostvario realizaciju 46 miliona KM

Protekla 2016. godina za kompaniju Vispak je bila uspješna, a Zlatna džezva, u kategoriji lojanosti kupaca je zauzela prvo mjesto na tržištu BiH.

„Ponosni smo na uspjeh Vispaka. AS GROUP je akvizirala ovu kompaniju u decembru 2010. sa tadašnjim godišnjim prihodom od oko 18 miliona KM. Šest godina kasnije očekivana realizacija Vispaka će biti 46 milion KM. Naši planovi i strategije su ostvareni. Bili smo sigurni da će se Vispakovu kompetenciju za

bosansku kuhinju i bosansku kafu prepoznati kako na domaćem, tako i inozemnim tržištima“, izjavio je Adis Hasaković ispred AS GROUP.

Eldin Hadžiselimović, direktor ASA Holdinga za KLIX: Samo kroz ekonomski prosperitet možemo izgraditi jaku BiH

Eldin Hadžiselimović, direktor ASA Holding

Većina bh. građana ASA Grupaciju vežu za prodaju automobila. No, ASA Grupacija se već dvije godine ne bavi ovim poslom. U kojim smjerovima se danas razvija poslovanje?

ASA Grupacija je ove godine obilježila 20 godina postojanja. U proteklom periodu zadržali smo poziciju vodećeg poslovnog sistema u BiH te se zajedno s Prevent Grupacijom pozicionirali na listu top 500 kompanija u centralnoj Evropi. Vođeni vizijom poduzetništva izrasli smo u prepoznatljiv brend u BiH i regiji. Upravo zahvaljujući strateškim odlukama i planiranju uspješno smo prevazišli proces tranzicije izlaska iz biznisa prodaje automobila te smo postavili čvrste temelje za dalji rast i razvoj poslovanja grupacije. ASA Grupacija danas ima više od 20 firmi članica koje djeluju u okviru 5 segmenata poslovanja i to: finansije, usluge, zdravstvo, nekretnine i prirodni resursi.

Koje su najznačajnije akvizicije i poslovni rezultati u 2016. godini?

ASA Grupacija je u 2016. godinu ušla sa novim korporativnim identitetom, ambiciozno i sa velikim planovima za razvoj osnovnih stubova poslovanja. Prvenstveno, željeli smo interno predstaviti strategiju daljeg razvoja i nove pravce djelovanja, a istovremeno realizovati sve poslovne planove i investicije. Uz spajanje Moje Banke i IK Banke, u proteklom periodu ušli smo i u vlasničku strukturu BamCarda, firme koja se bavi kartičnim poslovanjem te smo preuzeli i većinsko vlasništvo nad poliklinikom Eurofarm.

Poliklinka Eurofarm će tako od januara 2017. otvoriti dvije nove poliklinike i to u Visokom i Goraždu, što je još jedan od primjera našeg nastojanja da djelujemo u cijeloj BiH.

U oblasti osiguranja, ASA Osiguranje bilježi konstantan rast koji je veći od rasta tržišta te smo uporedo potvrdili i poziciju lidera u brzini isplate štete. Uvažavajući liberalizaciju tržišta trgovinom električnom energijom, procijenili smo da imamo odgovarajući poslovni interes za ulazak u ovo polje. S tim u vezi, nakon

uspješne registracije, nova firma u okviru grupacije, ASA Energija je počela raditi. Ovo predstavlja pionirski korak u oblasti snabdijevanja električnom energijom.

Dodatno, grupacija je značajno rasla i u oblasti nekretnina. Izgrađena su dva nova savremena objekta u Vogošći i Rajlovcu. Konačno, pokrenuli smo i dodatne segmente poslovanja, a to je trgovina berzanskom robom i biznis call centra. Sve navedeno predstavlja značajan iskorak za buduće poslovanje grupacije i uveliko doprinosi ostvarenim rezultatima u 2016. Smatram da smo sa ostvarenim aktivnostima u 2016. stvorili dobru bazu za dalji rast u 2017. godini.

Vlasti BiH kroz Reformsku agendu tvrde da rade u interesu realnog sektora s ciljem povećanja konkurentnosti bh. privrede. Kako ocjenjujete rezultate tih napora kao menadžer jedne od najvećih kompanija iz proizvodnog sektora?

Protekla godina bila je u znaku reformi koje su imale za cilj da rasterete poslodavce, ali su u konačnici donijele suprotno od očekivanog. Promjene zakonske regulative koje su se desile u 2016. godini su u velikoj mjeri negativno utjecale na poslovanje privrednih subjekta. Ovdje posebno ističemo izvozno orijentirane kompanije gdje je došlo do izmjene Zakona o

porezu na dobit. Trenutni Zakon o porezu na dobit nema poticaje koji bi mogli podstaknuti nove investicije i razvoj privrede.

Pravilnik o izmjenama Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak su utjecali na ukupne troškove uposlenih, koji su se značajno povećali za realni sektor.

ASA Prevent Grupacija nekoliko puta je isticala komparativne prednosti Bosne i Hercegovine kada je riječ o razvoju tradicionalnih industrija te smo svojim poslovanjem znatno promovisali iste. Međutim, evidentno je da zakonske regulative i pravna nesigurnost nisu okruženje povoljno za razvoj novih investicija. Dodatno, susrećemo se sa sporim i neefikasnim birokratskim aparatom. Potrebna je reforma u ovom segmentu da bi isti postao adekvatan servis za poboljšanje poslovnog ambijenta.

Također, očekujemo da se obrazovni sistem uskladi s potrebama tržišta kako bi kompanije mogle dodatno razvijati ljudske resurse i tako jačati poslovanje. U konačnici, sudski sistem hitno treba izmjene kako bi pratio savremene ekonomske tokove i globalizaciju te tako povećao konkurentnost BiH na svjetskom tržištu. Uz nastavak dijaloga svih uključenih strana, očekujemo da će se pozitivni efekti Reformske agende osjetiti već u 2017. godini.

U d r u Ź e n j e
p o s l o d a v a c a

UDRUŽENJE POSLODAVACA FBiH

MULA MUSTAFE BAŠESKIJE 12/3, 71 000 SARAJEVO

TEL: 00 387 264 830

FAX: 00 387 33 552 461

MAIL: info@upfbih.ba

WEB: www.upfbih.ba